

Nynäshamns Naturskola startade 1988 och är en resurs för skolor och förskolor inom kommunen. T.ex. besöker barn och elever mellan 4 och 16 år från hela Nynäshamns kommun Naturskolan en gång per läsår vilket innebär minst 2500 elever. Här bedrivs ett undersökande arbetssätt utomhus kring olika teman. Inför varje besök på Naturskolan förbereds klassen av sin lärare, därpå sker efterarbete på hemskolan. Naturskolan sammankallar miljonätverk, ordnar fortbildning för pedagoger i skola och förskola, driver projekt och skriver läromedel. Naturskolan måste sälja kurser och läromedel för att finansiera en del av verksamheten.

När barn och elever har varit på Naturskolan läggs bilderna från dagen, med föräldrarnas tillåtelse, ut på hemsidans fotoalbum

www.nynashamnsnaturskola.se

Tanken är att bilderna ska locka till samtal mellan barn och föräldrar. Barnens reflektioner omvandlar upplevelser, upptäckter och fakta till kunskaper.

Läromedel

Nynäshamns Naturskola har i samarbete med andra naturskolor skrivit flera böcker med utomhuspedagogiska metoder inom olika ämnen.

Verksamheten är förlagd ute i fält, på skolor, förskolor och i Naturskolans egna lokaler vid sjön Muskan i Ösma.

Nynäshamns kommun   Tel Naturskolan   Mobil Mats Wejdmak   Robert Lättman-Masch
 Naturskolan   08 520 73565   0852073709   0852073708
 149 81 Nynäshamn   mats.wejdmak@naturskolan.pp.se   robert.lattman@naturskolan.pp.se

**Nynäshamns
 Naturskola**
 ...informerar som en del i
 arbetet för en hållbar utveckling.

2014-2015
 Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster kallas de tjänster som naturens olika ekosystem ger oss människor helt gratis. Det är till exempel mat, pollinerande insekter, vattenreglering som förhindrar översvämningar, jordbildning genom olika organismers nedbrytning och bindning av koldioxid. De flesta av alla dessa tjänster är omöjliga att ersätta med hjälp av människor och teknik. Genom att värdera dessa tjänster försöker vi förstå hur mycket det skulle kosta att förlora dem. En uträkning (1997) gör gällande att alla ekosystemtjänster är lika mycket värda som hela världens BNP - 38 triljoner dollar (38 miljarder miljarder).

Utan sälgar inga blåbär. Allt hänger ihop. Läs hur på nästa sida.

Humla på blåbärsblomma

Bi på sälg.

Tänk om vi var tvungna att själva pollinera blåbären eller samla in nektar för att tillverka honung. Då skulle en burk honung kanske kosta 5000 kr istället för 50 kr.

”Ekosystemtjänster är ett ganska långt och komplicerat ord för att peka på en mycket enkel sanning. Att människan är beroende av naturen och de tjänster den ger” Lena Ek, miljöminister

Läs mer på
www.wwf.se

Frihet att utvecklas

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänsterna delas in i

Folika kategorier. Nedan syns

...är tjänster som vi direkt kan använda

för att överleva:

- Dricksvatten

- Mat

- Bränsle

- Medicin

- Råvaror

...sådana tjänster som hjälper

olika processer i naturen och är en

förutsättning för livet på jorden:

- Fotosyntesen

- Jordbildning

- Vattnets kretslopp

- Biologisk mångfald

- Näring

- Livsmiljöer

Stödande tjänster...

...är sådana tjänster som hjälper

olika processer i naturen och är en

förutsättning för livet på jorden:

- Fotosyntesen

- Jordbildning

- Vattnets kretslopp

- Biologisk mångfald

- Näring

- Livsmiljöer

Reglerande tjänster...

...är tjänster som skyddar oss:

- Vattenrening

- Skydd mot sjukdomar

- Skydd mot skadedjur

- Skydd mot naturkatastrofer

- Bättre klimat

- Rening av luft

- Pollinering

Alhagens våtmark i Nynäshamn...

Häckande sångsvan i Alhagens våtmark i Nynäshamn.

...är ett bra exempel på en ekosystemtjänst. Där renas avloppsvattnet från kväve genom att bakterier bidrar till kemiska processer som gör att kvävet åker upp i luften istället för att rinna ner i Östersjön och bidra till övergödning. Alhagen är en vacker miljö som också ger oss kulturella tjänster.

Kulturella tjänster...

...är tjänster som gör oss glada och

välstående:

- Skönhet och andlighet

- Fritidsliv och turism

- Inspiration och kunskap

- Hälsa och vila

Hoten mot ekosystemen

Människan påverkar ekosystemen på ett negativt sätt genom sitt sätt att leva. Följande mänskliga påverkan hotar ekosystemen.

- Byggnad på jordbruksmark

- Skövling av skogar

- Utskining

- Utsläpp av föroreningar

- Spridande av främmande arter

- Klimatförändringar

Hur kan vi skydda våra ekosystem?

Vad kan vi göra globalt?

- Minska befolkningsökningen.
- Minska konsumtionen av varor.
- Minska svinnet och öka resurseffektiviteten.

Vad kan du och din familj göra?

- Ät upp maten - kasta den inte.
- Ga, cykla och åk tag istället för bil.
- Laga trasiga leksaker istället för att köpa nya.
- Köp upplevelser och tjänster istället för saker.
- Köp kläder på klädförmedling istället för nya.
- Renovera efter behov istället för efter trender.
- Res med tåg istället för flyg.
- Minska köttkonsumtionen.
- Sänk värmen inomhus.

...och...
...*rädda sälarna!* De bjuder på livets viktigaste frukost. Humledrottningen är beroende av nektar och pollen från sälgen på våren. Sen kan hon lägga ägg och starta ett samhälle. Hennes barn kommer att pollinera blåbärblommorna. Så utan sälgar - inga blåbär. Sälgen gör oss en tjänst!

Främmande art som många känner till. Den spanska skogssnigeln som brukar kallas mördar snigel.

Industriländerna kastar mer mat än vad som produceras i Afrika. Läs mer om FN-kampanjen "Think Eat Save" på nätet.